

Javnaðarpolitikkur - sterkt samfelag

OLOF PALME, statsministari í Svøríki, skrivur:

Politiskir flokkar verða mettir eftir teirra stöðu til dagsins mál og framtíðarvænir. Men fyrri at trúgva teimum er eisini neyðugt at meta, hvat av tí, teir lovaðu frammanundan, teir hava út-innt ella roynt at inna. Tí er náttúrligt at byrja við tí, ið er hent síðan 1968.

Í 1968 stóð tjakíð um arbeiðsloysi og arbeiðslagsbroyting.

Vandin á arbeiðsmarknaðinum hekk saman við alheims-lágkonjunktur og teim skjóttu broytingum í arbeiðslagnum innan ídnaðin (strukturelbroyting), ið rakti býir og bygdur í Svøríki.

Javnaðarflokkurin ferdur tá ein fastan óekonomiskan politikk. Vit vildu soleiðis stöðga prishækkan, ið vildi svekka okk um í alheims kapping. Harvið fingur vit evni til at hjálpa teim,

ið einki arbeiði høvdu, at stöðja arbeiðslagsbroytingina og til uppá langt sikt at noma innidnaðin. Hetta var grundhugsan í vinnupolitisku skrá okkara í 1967.

Eitt sterkt samfelag — ikki tað, ið letur standa til — var álitandi borgan fyrri arbeiði og tryggileika og grundarlag fyrri figgarligum framburði.

Hinu borgarligu flokkarnir kravdu harafurtmóti lætta í figgarpolitikkinum við skattalætta fyrri virkir og privatar sonar. Tá vildu tær friu marknaðarkreftirnar geva neyðuga avlopsmegi til figgjan ... Ein tilíkur politikkur hevði ikki bert havt skapt oktan vanda fyrri prishækkan. Hann vildi gjørt enn verri fyrri at overva í størbynum samstundis sum at hann eingi evni vildi havt at

Olof Palme

stöðja tey fólk og tey stöð, sum vildu verði fyrri arbeiðsloysi.

Hvat hevði tað hjálpt tí tómhenta skóghoggaranum, um feløg og fólk við hægri inntøkum fingur minni skatt? Tað er áhugavert at merkja ser, at teir persónar, sum nýliga hava gjørt hesa feilmeting, nú royna at seta sær sum samfelagsorakili í figgarpolitikki. Teir vóna, at menniskjan gloymir brátt.

Gav 100.000 arbeiði

Javnaðarpolitikkurin fekk álit fólksins.

Vit kunnu nú konstatera:

Undir lágkonjunkturinum høvdu vit reiðiliga nógv minni arbeiðsloysi enn flestu onnur av teim stóru idnaðarlondunum. Hetta hongur saman við at samfelagið hevði nógmikla orku at geva arbeiði til o.u. 100.000 menniskju, sum annars høvdu fingið fyrri einki. Tað var óført framstigi í figgarpolitikkinum. Arbeiðsmarknaðurin er í teim seinnu árunum útbygdur við miklar kraft. Arbeiðsmarknaðarupplering verður nú givin 100.000 persónum árliga. Hetta er líka stórt tal sum studentatalið við háskular okkara um árið. Figgjan til hjálpi móti arbeiðsloysi er ókt frá 385 milj. sv. kr. í 1968 til 550 milj. kr. í 1970. Hetta ger at fleiri túsund menniskju hava fingið ar-

beiði og harav meining við tilveruni.

Íleggjargarbankin

Íleggjargarbankin, ið var stovnstur við harðari móttöðu frá teim borgarligu flokkum, hevur til í dag figgjað vinnulivið við yvir 1000 milj. kr., 1000 milj. kr. til nýtt ella vissari starv til mangar lønmottakarar og til óktan útflytning.

Vinnupolitikkurin er ikki liðugur. Problemini kunnu heldur ikki loysast eina ferð av øllum. Ein roynir seg, og fer ein skeivur, má roynast av nýggjum og soleiðis verður lært, bæði av mistaki og framstigi. Nógvir vandar eru í strukturelbroytinganna sporum, men vinnupolitikkurin hevur longu vist megisini, har tað ræður um at útvega túsundum av fólki arbeiði. Tað er hesum vinnupolitikkur ið teir borgarligu flokkarnir roynast at skýra krámandi sosialisering. Tað vísir bert, hvussu langt teirra hugsan er frá gerandisdegi arbeiðsmanna. Tað prýgvar, at teir sjálvir aldri vildu verði forir fyrri at útinna hann.

Framstigi

Framburðspolitikkurin í teim 2 farnu árunum spennir yvir breitt óki og harav fyrst av øllum merkurt av javningafrá-sognini og flokkskongressini í 1969.

Nókur dømi:

Arbeiðsmanna áhugamálaru varð við samtyktini um styrti arbeiðstíð, pensión í fyrra lagi fyrri tey, ið hava hart og strævi arbeiði, nógv betri arbeiðs-trygd, trygd fyrri lön av trota-bugvum, ókta trygd fyrri eldri arbeiðarar, nógv ókt vakstramannalera.

Skattirnir

Skattalógarbatin hevur í ser umskipan av skattabyrðum til frama fyrri tey, ið minstu inntøkur hava og skattung av hvørj um ser, so at tað styrkir og styðjar sjálvstöðu manna.

Hin sosiala tryggileikin er útbygdur við betri sjúktrygd, eini 10 ára ætlan fyrri hækkan í fólkapensiónir, nógv óktan

studning til eldri og minniment o.m.a. Umsjón og figgarjardemo-krafi er styrkt m.a. við royndum um gjølligari virkisdemo-krafi í landsvirkjunum, við almennum álitismonnum í fyrirseti bankanna, einum hópi av fyrrskipanum, ið hjálpur tí keypandi fólkinum at fáa vørurnar til samuligan pris.

Síðan valið í 1968 hava vit smíða meira enn 200.000 hús av nýggjum. Í sama viðfangi hava vit ansa eftir, hvussu bygt verður og m.a. ans væl eftir, at børnini skulu hava góða um-sjón.

Tað er einki at ívast í, at 2 ára skeiðið 1968-70 hevur verið eitt av teim ýtarstu framburðs-skeiðum, vit nakrantíð hava vita um. Tað sigur ikki, at vit knappliga hava skapt nýggjan himin. Dagliga tilveran er trek og ring at broyta. Men tað tyður, at vit hava broytt samfelagið á ymsum týðandi portum munandi, hava gjørt livilígar fyrri tað einstaka menniskja. Tað er fyrst av øllum fyrri tey, ið hava byrðurnar at bera ella tey, ið standa í andgletti og eru fyrri vanda í arbeiði teirra. Vit eru komnir eitt petti fram á vegin móti tí stevnuíði, ið flokkskongressin legði og hava sett pelar niður at sýna politikk okkara í 70 árunum.

Tað kundi eitt borgarligt ríkisstýri ikki avrika

Tað er ikki ónógvt sagt, at hesar broytingar høvdu ikki kunna verið gjøgnumfordar av einum borgarligum ríkisstýri. Nakrar batar kundu teir havt fingið igjøgnum, ella partar av teim. Men ikki heildina. Hetta er eingin mannminskandi frásagn. Tað kann beinanvegin konstaterast við at kanna sjónarmið teirra uppá samfelagssakir og av teim uppskotum teir hava lagt fram til skjals. Teirra ætlaðu skattalættar og móttöðu teirra móti at geva samfelagnum líkindi at fara til verka at stöðja arbeiðsmøguleikarnar, krøv teirra at minka um orku samfelagsins viltu gjørt tað ómøguligt at útynnt tað framburðsverk til javnaða, ið sermerkir hetta 2 ára skeið.

Tilskud til ophold på folkehøjskoler, landbrugsskoler og husholdningsskoler

Til ophold på godkendte folkehøjskoler, landbrugsskoler samt husholdningsskoler i vinteren 1970-71 vil der kunne ydes tilskud til mindrebedemlede elever på Færøerne. Til vinterskolen henregnes kursus, der begynder i tiden 1. august til 28. februar.

Ansøgningsblanketter kan fås på rigsbudsmændens kontor, på bygd hos forstanderskabet.

Det skal i ansøgningen oplyses, hvilken skole ansøgeren vil søge. Oplysning om hvilke skoler, der er godkendt, kan ligeledes fås ved henvendelse til rigsbudsmændens kontor eller på bygd hos forstanderskabet.

Ansøgninger må indsendes til skoledirektionen inden 1. januar 1971.

FÆRØERNES SKOLEDIREKTION. Tórshavn, den 21. juli 1970.

P. d. v.
A. J. Arnskov

KUNNGERÐ

um kappróðurin á ólavsøku

Meðan kappróðurin fer fram á ólavsøkaftan hin 28. juli 1970 verður Vestara vág í Tórshavn stongd.

Tað stongda okið verður avmarkað av einari linju frá Tinganesi til eina flaggboyu vestanfyrri brimgarðshøvðið, hiðani til eina flaggboyu í ein landsynning frá brimgarðshøvðinum og frá hesi boyu vinkulrætt á land.

Innanfyri tað stongda okið mugu umframt kappróðrabátar bert vera for, sum hava fingið loyvi til tess frá havnamyndugleikunum.

Brot á frammanfyri standandi kann verða sektað sam bert § 6 í lóg nr. 55 frá 13. apríl 1894 viðvíkjandi reglugerð um politið í Føroyum.

FØROYA LANDFÚTI, Tórshavn, hin 16. juli 1970.

H. Wendler Pedersen
kst.

Spinnið í Gøtu

tygum fáa gott tógv, og skjóta avgreiðstu.

Vit keypa óvaskaða og vaskaða ull og selja øll sløg av feroyskum tógvi.

TØTINGARVIRKIÐ

v/ Ólavur Gregersen — tlf. 20 í Gøtu

ARBÆIÐSTOL
STOPTIÐGØDS
TIMBUR
BYGGITILFAR
JFK
Telefon: 5148 - 5265
Telgr.: Kjelbro, Klaksvík
Tølex 20
KLAKSVÍKAR
TIMBURHANDIL
P. J. F. KJØLBRO

KUNNGERÐ

um koyring á ólavsøku

Týsdagin hin 28. juli og mikudagin hin 29. juli 1970 í tíðini frá kl. 14.00 til næsta morgun kl. 04.00 bád ar dagarnar, verður ikki loyvt at koyra ella parkera bílar og syklar á Niels Finsengotu frá Vaglinum til Tórsgotu.

Í sama tíðarbíli er tað bert loyvt at koyra vestureftir á Sværrisgotu, meðan tað verður loyvt at koyra báðar vegir eftir Kongagotu.

Brot á hesar reglur kunnu vera sektaðar við bót.

FØROYA LANDFÚTI, Tórshavn, hin 16. juli 1970.

H. Wendler Pedersen
kst.